

Getuigenissen

Ondernemen met een handicap
of een chronische ziekte.

Inhoud

4	Voorwoord
6	Talenticap? Even voorstellen!
8	Een greep uit ons aanbod
9	Samenwerkende organisaties
10	Getuigenissen ondernemers met een handicap
46	Starten als ondernemer
48	Eenmanszaak of vennootschap
50	Inkomensvervangende uitkeringen
51	Zelfstandigen met ziekte-uitkering

Colofon

Uitgave: september 2018

Organisatie: Talenticap

Beste lezer(es)

Voor u ligt een brochure met tien getuigenissen van ondernemers met een arbeidshandicap. Ondernemen met een beperking is niet altijd gemakkelijk, maar deze tien mensen hebben toch de weg gevonden om een product op de markt te brengen en zich als ondernemer waar te maken. Sommigen hebben een eenmanszaak, anderen dan weer een iets groter bedrijf.

Op dit moment worden mensen met een handicap of een chronische ziekte vooral naar een job als werknemer of ambtenaar geleid. Dat is uiteraard ook zeer nobel, maar gezien de lage ondernemersgraad in Vlaanderen vindt Talenticap het een must om ook mensen met een beperking of chronische ziekte kennis te laten maken met het ondernemerschap.

Naast andere tewerkstellingsmogelijkheden moet ook het ondernemerschap een optie zijn.

Opmerkelijk is dat een groot deel van de ondernemers in deze brochure begonnen zijn met de productie en/of verkoop van hulpmiddelen voor personen met een handicap. Naar de reden daarvoor is het wat gissen. Zagen ze, vanuit hun ervaringsdeskundigheid, een gat in de markt? Zagen ze, in hun jeugdijaren, bij de hulpmiddelenleveranciers goede voorbeelden? Zijn ze begonnen met het aanpassen van hulpmiddelen voor hen zelf en sommige bekenden? Dachten ze dat klanten zonder handicap te onwennig zouden staan tegenover hen? Misschien is het een mix van dergelijke redenen?

Uit onze werking blijkt dat de invloed van rolmodellen een belangrijk gegeven is. Peercounseling is voor ons dan ook de methodiek om voorbeeldfiguren aan het woord te laten. Ervaringsdeskundigheid is erg belangrijk. Digitale mogelijkheden

vergroten de tewerkstellingsmogelijkheden van onze doelgroep. Technisch is veel mogelijk.

Voor sommige personen met een handicap kan het een zeer geschikte optie zijn om als ondernemer zijn brood te verdienen. Zelf een bedrijfsactiviteit kiezen; zelf de opdrachten invullen; zelf bepalen hoeveel en wanneer er gewerkt wordt; werken aan een eigen ritme; thuis kunnen werken. Heel wat voordelen dus voor diegenen die het moeilijk hebben met verplaatsingen en een doorsnee werkritme. Maar we moeten natuurlijk realistisch blijven en niet alleen naar die voordelen kijken. Ondernemerschap vraagt uiteraard ook dat men rekening houdt met de verwachtingen van de klanten. En er dient een zeker rendement te zijn.

En bij dat laatste knelt soms het schoentje. Mensen met een lage activiteitsgraag dienen toch grote sociale bijdragen te betalen. Het statuut “bijverdienste” is moeilijk te verkrijgen. Bij de 20 000 Vlaamse ondernemers met een arbeidshandicap zijn er weinig bij met een ernstige beperking. Het is een beleidsuitdaging om ook de mensen die hun kleine uitkering willen aanvullen met een

beperkte beroepsactiviteit kansen te geven. Negentig procent van de vragen die Talenticap het afgelopen jaar kreeg, gaat over deze problematiek. “Nood aan assistentie op het werk” is de tweede veel voorkomende vraag.

Het VN-Verdrag voor personen met een handicap, dat door België ondertekend werd, stelt in artikel 27 dat het recht op ondernemen dient ingevuld te worden. Laat er ons, met alle betrokkenen, onze schouders onder zetten.

Via Talenticap proberen we dit in ieder geval te doen. Talenticap is een initiatief van het Neutraal Syndicaat Zelfstandigen, Alin vzw en Hazo vzw. Verder in deze brochure stellen we ons kort aan u voor. Tevens kunt u in deze brochure nog wat info vinden die een aanzet kan zijn voor het opstarten van uw eigen zaak.

Een kijkje nemen op onze website www.talenticap.be, lijkt mij ook geen slecht idee. Veel succes gewenst!

Namens Talenticap,
Luc Demarez, Afgevaardigd
bestuurder Hazo vzw

Talenticap? Even voorstellen!

Het starten van een zaak is niet het eerste waar personen met een handicap aan denken als broodwinning. Nochtans kan het. Zeker in deze digitale tijden is het gemakkelijker geworden om ondernemer te worden. Een bureau, een PC en een internetaansluiting volstaan om zelf van thuis uit zaken te doen. Dat schept heel wat kansen voor mensen met een arbeidshandicap of een chronische ziekte.

Wij richten ons tot:

- Personen met een handicap of chronische ziekte die al ondernemer zijn en steun zoeken om moeilijkheden te overwinnen en hun zaak verder te zetten.
- Ondernemers die met een handicap of chronische ziekte geconfronteerd worden.
- Diensten, verenigingen, revalidatiecentra en iedereen die meer informatie wil over ondernemen met een arbeidshandicap.
- Mensen die overwegen om als ondernemer aan de slag te gaan en starters met een handicap of chronische ziekte die op zoek zijn naar informatie, advies en voorbeeldfiguren.

Wist u trouwens...

dat er op dit moment in Vlaanderen al 20.000 ondernemers met een arbeidshandicap actief zijn? Waarom zou u de kans niet wagen? Talenticap is er om u bij te staan, te begeleiden en te adviseren.

Bijkomende voordelen

Voor een persoon met een handicap of een chronische ziekte kan het ondernemerschap bovendien een troef zijn. Werk- en rustmomenten bepaalt u, als ondernemer, volledig zelf. Qua werkomstandigheden kan het zelfstandigenstatuut meer kansen bieden dan andere tewerkstellingsmogelijkheden.

Wat doet Talenticap concreet?

Talenticap is actief op verschillende vlakken. Steeds met dezelfde bedoeling: meer kansen geven aan huidige en toekomstige ondernemers met een handicap of een chronische ziekte.

Talenticap is...

- Ondernemen stimuleren bij mensen met een handicap of een chronische ziekte.
- Werken rond assistentie op de werkvloer voor ondernemers met een handicap of chronische ziekte.
- Huidige en toekomstige ondernemers met een handicap of chronische ziekte ondersteunen en adviseren.
- Informatie geven over steunmaatregelen waarop ondernemers met een handicap of een chronische ziekte een beroep kunnen doen.
- Rolmodellen aanbrenge en voorordelen doorprikken.
- Een project van ondernemersorganisaties NSZ en HAZO in samenwerking met ALIN, bijstandsorganisatie voor VAPH-assistentie.
- Ondernemers met een beperking of een chronische ziekte samenbrengen en ervaringen laten delen.

Een greep uit ons aanbod

- Een **informatiepunt** voor het beantwoorden van vragen over arbeidshandicap/ziekte en ondernemen, te bereiken via 055 60 37 43 en info@talenticap.be
- **Peercounselingsgesprekken** waarbij mensen in gelijkaardige situaties elkaar ondersteuning en advies geven.
- **Informatiebijeenkomsten** en voordrachten over ondernemen met een arbeidshandicap of een ernstige ziekte. We verlenen graag onze medewerking aan activiteiten die binnen een vereniging of dienst plaatsvinden.
- **Sensibiliseren** over de mogelijkheden van het ondernemen met een arbeidshandicap.
- Een **informatiedag** over geschikte dagdagelijkse assistentie voor ondernemers met een arbeidshandicap. We bekijken de situatie thuis en op de werkvloer.
- Op www.talenticap.be vindt u relevante en praktische informatie.
- Een **online tool** die, naargelang de specifieke situatie waarin u zich bevindt, aangeeft op welke steunmaatregelen u recht heeft.
- Via onze website, www.talenticap.be, kan u zich ook inschrijven op onze driemaandelijks **digitale nieuwsbrief** met actuele berichten, interviews, getuigenissen en uitnodigingen voor activiteiten.
- **Individueel advies.**

Talenticap, een initiatief van...

drie organisaties en wordt als ESF-project gesteund door de Vlaamse overheid in het kader van de actie 'Focus op Talent'.

NSZ (Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen) is een neutrale ondernemersorganisatie die de zelfstandigen, de vrije en intellectuele beroepen en kmo's uit heel het land vertegenwoordigt.

Meer info op www.nsz.be

Hazo vzw is het Vlaams steunpunt voor (kandidaat)ondernemers met een arbeidshandicap. Hazo biedt ondersteuning bij handicapspecifieke ondernemersaangelegenheden.

Meer info op www.hazovzw.be

Alin vzw richt zich, als bijstand-organisatie erkent door het VAPH, naar (kandidaat)-budgethouders die hun assistentie zelf wensen te organiseren.

Meer info op www.alin-vzw.be

Getuigenissen ondernemers met een handicap

- | 11 **Eric Van De Velde**
Zaakvoerder Autoaanpassingen
- | 14 **Sofie De Pauw**
Eigenares Teakoff
- | 16 **Ebby Hejazi**
Zaakvoerder Orthopedica
- | 22 **Johan Haagdorens**
Oprichter Koba Vision
- | 24 **Gino Bruyninckx**
Zaakvoerder Tuincenter Bruyninckx
- | 30 **Ivo Van Genechten**
Oprichter Intergra en Chillax
- | 33 **Henk Beyaert**
Eigenaar Move All The Way
- | 36 **Annelies Staels**
Zelfstandig psychologe en loopbaanbegeleidster
- | 38 **Nele De Meulenaere**
Initiatiefneemster Neeltjes Juweeltjes
- | 44 **Jan Van Den Braembussche**
Zaakvoerder Steenhoudery

Eric Van De Velde

Zaakvoerder van een garage voor autoaanpassingen voor personen met een handicap.

“Ik wil absoluut als zelfstandige aan de slag blijven”

Sleutelen aan motoren

Eric Van De Velde: “Ik ben geboren op 17 september 1960. Als jongeman sleutelde ik graag aan alles wat wielen had. Wat mechanisch was, wilde ik begrijpen. Daarom ging ik drie jaar naar een technische school. Daar leerde ik met allerlei machines werken. Na deze opleiding kon ik eindelijk mijn droom waarmaken en met een leercontract in een garage starten. Vier jaar lang kon ik van mijn hobby mijn beroep maken.”

“Dan kwam de legerdienst. Ik werd gestationeerd in een compagnie in Duitsland. Daar gebeurden de herstellingen en het onderhoud van het rollend materiaal. Ook daar heb ik veel verschillende technieken bijgeleerd.”

“De legerdienst vloog voorbij. Eenmaal terug thuis begon ik te solliciteren. De eerste poging bij Opelgarage Verbeecq in Antwerpen was onmiddellijk raak. De tewerkstelling was een succes. De werkgevers hadden vertrouwen in mij.”

“Maar, nog geen volledig jaar later werd er weer aan mijn mouw get-

rokken. De garage waar ik met een leercontract actief was, wou mij terug. Ik mocht me daar toeleggen op speciale motoren en elektriciteit. Tegelijkertijd startte ik ook met avondschoon om mij nog verder te specialiseren in de autotechniek.”

“Na anderhalf jaar sloeg het noodlot echter toe en werd ik met mijn motor van de baan gereden. Diagnose: paraplegie D2 /D3. Na een jaar revalideren kon ik weer naar huis, waar ik mijn leven terug in handen diende te nemen.”

“Ik kon mij bezig houden met bromfietsen, maar kreeg steeds meer zin in echt werk. Om te werken in een garage was het echter nog te vroeg.”

“Enkele jaren later ging ik samenwonen met mijn vriendin en begon ik weer plannen te maken. Ik speelde rolstoelbasketbal en nam de auto's van mijn medespelers onder handen. Hun wagens werden beter aangepast aan hun mogelijkheden. Dat bleef niet onopgemerkt. Zo kwam ik uiteindelijk terecht in een bedrijf waar wagens aangepast werden voor personen met een handicap.”

“Twaalf jaar werkte ik voor een werkgever. In die jaren heb ik verschillende nieuwe aanpassingen ontwikkeld of

verbeterd. Aangezien ik dagelijks zelf met deze aanpassingen rondreed, kon ik deze ook grondig uittesten. De droom om een eigen zaak te starten bleef echter steeds aanwezig. Steeds meer werd ik daar naar toe gedreven.”

Keihard werken

“In 2003 was het dan zover. De start van mijn eigen zaak. Veel informatie en hulp kreeg ik niet. Toen ik bij een werkgever werkte, kreeg deze bijna 50 procent van mijn loon als overheidsbetoelaging terugbetaald. Dit als ondersteuning bij de tewerkstelling van een persoon met een handicap. Toen ik als zelfstandige startte, kon ik nergens financiële steun krijgen. In een situatie zoals de mijne kon er ook geen lening verkregen worden. Er

werd veel over mij gepraat, maar ik moest mijzelf vooral bewijzen. Meer dan iemand anders.”

“Mijn vriendin ging akkoord om ons spaargeld als startkapitaal aan te spreken. We dienden zo vlug mogelijk rendabel te worden.”

“Acht jaar heb ik helemaal alleen in de zaak gewerkt. Met een bescheiden opleiding heb ik deze zaak opgestart. Alles deed ik. Van licht tot zeer zwaar werk. Vaak 14 à 16 uur per dag. Na die intensieve periode kon ik gelukkig een werknemer in dienst nemen.

Autoaanpassingen voor personen met een handicap, dat is de ‘core business’ van ons bedrijf. We leveren gas en rem aan het stuur, stuurbol-

len met functiebediening, liften, en zo meer... Alles wat nodig is om veilig met een handicap een auto te besturen.”

Uit eigen ervaring

“Met onze klanten is er een nauwe band. Er kan 24u op 24u bijstand verleend worden en, indien nodig, gaan we ter plaatse. Het feit dat we de zelfstandigheid van onze klanten verhogen, geeft ons een goed gevoel.”

“Mijn eigen beperking en een goede dialoog dragen bij tot het realiseren van geschikte oplossingen. 100 procent geschikt voor de gebruiker, dat is steeds ons streefdoel. Ik voel dat ik door de klant naar waarde geschat word. Het gesprek loopt meestal vlot omdat mijn eigen ervaringen meestal samenlopen met deze van de klant.”

Rendement

“Door aanpassingen als gevolg van mijn eigen beperkingen is mijn bedrijf uiteraard ook een geschikte omgeving voor mijn klanten. Die aanpassingen kwamen er zonder steun van eender welke instantie. De ondersteuningsmogelijkheden zijn trouwens een kluwen waarin een kat haar jongen niet meer vindt. Veel informatie, maar ik moet de eerste vlot bruikbare brochure of website nog onder ogen krijgen. Achterhalen waarop men recht heeft en waar men terecht kan is geen simpele opgave. Daarnaast ligt de lat van de eraan ver-

bonden voorwaarden enorm hoog. Veelal niet te doen! De meeste reguliere diensten kennen onze noden en de desbetreffende regelgeving ook niet.”

“Rendement is en blijft een groot knelpunt. Zonder mijn beperking zou ik meer kunnen verrichten in minder tijd. Mijn sociaal leven zou er wel bij varen. Nu blijft daar dikwijls niet veel tijd voor over. Ik krijg te horen dat ik het probleem kan oplossen door bij een baas te gaan werken.”

“Ik vind het spijtig dat ik dit gesprek hiermee moet eindigen; Ik doe mijn werk erg graag en zou het liefst als zelfstandige willen actief blijven.”

Info en contact:

autoaanpassingen.eric@skynet.be

Sofie De Pauw

Eigenares van Teakoff, een specialty thee- en koffiebar

“Focussen op wat wél goed gaat”

Drang naar vrijheid

Sofie De Pauw: “Ik ben 30 jaar en heb AD(H)D. Ik heb een master in arbeids- en organisatiepsychologie, een diploma specifieke lerarenopleiding en een master in opleidings- en onderwijswetenschappen.”

“Na mijn studies heb ik gewerkt als leerkracht maatschappelijke vorming en project algemene vakken.”

“Zoals veel mensen droomde ik van een eigen zaak. Mijn AD(H)D zit daar ook voor iets tussen. Ik heb een grote drang naar vrijheid en wil mijn eigen ideeën en mijn passie uitwerken.”

Focus op kwaliteit

“Bij ons ligt de nadruk op kwaliteit. Wij schenken de klant steeds de beste producten. Sinds kort staan er ook biologische theeën op onze menukaart. Daarnaast is gezelligheid een grote troef. Dat heeft onder andere te maken met ons ‘gratis boeken’-aanbod. Klanten kunnen boeken brengen of meenemen. Vermeldenswaard is tevens dat Teakoff gelegen is in een rustige straat in het centrum van Antwerpen. Ideaal om even aan de drukte te ontsnappen.”

Nood aan structuur

“Door mijn AD(H)D heb ik soms last van hoogsensitiviteit. Mijn zintuigen nemen te veel op en de prikkels worden niet goed gefilterd. Dat is erg vermoeiend. Daarnaast heb ik nood aan een vaste structuur. Als ik die niet heb, dan loopt alles mis. Dan vergeet ik o.a. rekeningen te betalen of bestellingen te plaatsen. Soms, als het erg druk is, heb ik moeite om de zaak ordelijk te houden. Op die momenten verlaagt mijn werktempo. Mijn beperking brengt ook extra kosten mee. Voor rekeningen die onvindbaar zijn of vergeten worden, vraagt men veelal intresten en/of dossierkosten.”

“Gelukkig zijn er positieve aspecten die voor tegenwind zorgen. Van klanten krijg ik bijvoorbeeld regelmatig een compliment voor mijn focus op kwaliteit. Ook mijn gedrevenheid wordt erg gewaardeerd.”

Mens achter beperking

“Ik was aangenaam verrast door de diversiteit aan mensen die deelnamen aan de workshops van HAZO vzw. Het deed mij naar de mens achter de beperking kijken. Daarnaast heb ik veel bijgeleerd door de verschillende tips en de verkre-

feedback. Deze onderlinge interactie kan nu het best verdergezet worden via Talenticap.”

“Anderzijds dient er ook geijverd te worden voor geschikte maatregelen. Daarbij denk ik dan bijvoorbeeld aan meer geschikte sociale bijdragen en een soepele toekenning van noodzakelijke hulpmiddelen.”

“Tot slot nog wat goede raad: focus je op je talenten en kwaliteiten. Focus op wat wél goed gaat en niet op je beperking. Blijf ook altijd zoeken naar oplossingen.”

Info en contact:

www.teakoff.be

Ebby Hejazi

Zaakvoerder van Orthopedica

“Een ondernemer met een handicap is niet minder dan een andere ondernemer”

Ebby Hejazi, 46 jaar. Zaakvoerder van Orthopedica, een bedrijf voor orthopedische schoenen, steunzolen en ganganalyse.

Persoonlijke touch

Ebby Hejazi: “Ik ben geboren in Iran en woon al 30 jaar in België. Zelf heb ik een motorische beperking aan mijn benen. Deze is het gevolg van poliomyelitis, in de volksmond polio of kinderverlamming genoemd. Mijn beperking is niet evolutief.”

“In Iran heb ik een opleiding natuurwetenschappen gevolgd. In België koos ik eerst voor de opleiding technische wetenschappen, maar later ben ik overgestapt naar elektronica. Ondanks dat ik in die laatste opleiding met grote onderscheiding geslaagd was, koos ik toch voor een andere weg. Een bijwijlen moeilijke weg, maar ik koos voor wat ik graag deed.”

“Na het middelbaar onderwijs heb ik in Brussel de opleiding technische orthopedie gevolgd. Hier leerde ik over schoenen, beugels, rolstoelen, en zo meer... Eens afgestudeerd,

wilde ik mijn eigen zaak starten. Na een grondige overweging besloot ik om zuiver orthopedische schoenen te vervaardigen. Dat had verschillende redenen.”

“Bij het starten van een eigen zaak ga je in concurrentie met andere, reeds bestaande bedrijven. Voor orthopedische schoenen was dat minder het geval, tevens was het benodigde startkapitaal ook minder groot. Dat waren echter niet de enige redenen voor mijn keuze. Het nemen van de maten voor zitschalen of beenprothesen is bijvoorbeeld fysiek zwaar werk, vooral omdat de patiënten zelf ook grotere beperkingen hebben. Gezien mijn eigen handicap was de keuze voor orthopedische schoenen dus interessanter. Ten slotte kan je bij orthopedische schoenen steeds je eigen product ontwerpen. Een eigen persoonlijke touch is mogelijk en daarmee kan je het verschil maken. Kortom, je eigen creativiteit speelt mee.”

Evenwicht

“Ik heb eerst op verschillende plaatsen als werknemer gewerkt. In 1999 ben ik venoot geworden in een bestaand bedrijf, waar ik reeds als werknemer actief was. In 2000 is mijn medevenoot overleden, maar de

afpraak luidde dat ik er tot 2002 als werknemer zou werken. Dat heb ik dan ook gedaan tot ik in 2002 ten slotte de zaak volledig heb overgenomen.”

“Het bedrijf kreeg in 2007 een andere locatie, maar al snel werd duidelijk dat de accommodatie te klein was. We hadden meer ruimte en parkeerplaatsen nodig. Onze huidige locatie werd in 2013 aangekocht.”

“Ook in Waasmunster, waar ik woon, heb ik een werkplaats met alle nodige ruimtes en apparatuur. Ik kan er ook de vereiste beroepsverrichtingen uitvoeren. Op manier kan ik patiënten uit een andere regio ook helpen. Deze keuze was ook belangrijk om een evenwicht te vinden tussen mijn professionele activiteiten en mijn gezinsleven. Vanuit Waasmunster kan ik al vlug eens helpen met in bijvoorbeeld de verplaatsingen van mijn kinderen voor hun hobby's.”

Metten is weten

“Als orthopedisch schoentecnoloog werken we uitsluitend aan orthopedische schoenen en alles wat daar mee te maken heeft. We maken een volledige orthopedische schoen, een orthopedische steunzool en alle aanpassingen die daarbij moeten gebeuren. Metten is weten! Bij alle klanten neem ik zelf de maten op. Uiteraard volg ik ook medische en technische bijscholingen. Zo blijf ik op de hoogte van de nieuwste tech-

nieken en kan ik de beste kwaliteit blijven leveren.”

“Moeilijkheden in mijn werk omwille van mijn handicap heb ik eerlijk gezegd niet. Zelfs al mochten er zich moeilijkheden voordoen, zal ik creatief te werk gaan om oplossingen te bedenken. Om bijvoorbeeld materiaal te verplaatsen heb ik een karretje aangeschaft. Een valide collega zal twee bakken op elkaar stapelen en vlot van zijn auto naar binnen stappen. Ik plaats mijn twee bakken op het karretje en stap rustig naar binnen. Later zal die valide collega waarschijnlijk rugproblemen ondervinden, maar ik zal nog steeds gemakkelijk gebruik kunnen maken van mijn karretje.”

“Op de werkvloer heb ik, omwille van mijn handicap, weinig of geen assistentie nodig. Er is niemand specifiek aangesteld om mij te assisteren, maar medewerkers gaan wel af en toe vlug materiaal halen dat op een andere verdieping bewaard wordt.”

“Bij huisbezoeken kan het weleens voorvallen dat er trappen zijn, maar dat is niet onoverkomelijk. Omwille van mijn stappatroon kan mijn verplaatsing misschien iets langer duren dan bij mijn collega's zonder handicap. Bijkomend kan lang rechtstaan ook een probleem zijn.”

“Bepaalde (andere) vaardigheden worden dan weer versterkt om de gevolgen van mijn handicap te compenseren. Ik zoek steeds oplossingen om mijn fysieke moeilijkheden te omzeilen en de werkzaamheden toch vlot te laten verlopen.”

“De productietijd van onze schoenen is kort, maar de kwaliteit blijft hoogstaand. Op deze manier profileer ik mij tegenover mijn klanten en ga ik de concurrentie aan met andere bedrijven.”

Handicap is troef

“Het is mijn missie om het probleem van de klant op te lossen. Het is niet zo dat je bij mij in de etalage kijkt en dan meteen een product kan kopen. De klant wordt steeds afhankelijk van zijn of haar individuele situatie geholpen.”

“Uiteindelijk blijf je een concurrentieel bedrijf, dus kan ik me niet permitteren dat mijn leveringstijd zoveel langer is dan die van andere bedrijven. Nogmaals, de leveringstijd moet kort blijven en de kwaliteit hoog.”

“Mijn handicap is misschien ook een troef. Ten gevolge van mijn motorische beperking heb ik zelf ook orthopedische schoenen nodig. Naast het technisch aspect van orthopedie beschik ik dus ook over een zekere ervaringsdeskundigheid. Ik weet wat orthopedische schoenen dragen betekent, dus ik kan mijn klanten uitstekend begrijpen. Zo ervaar ik bijvoorbeeld zelf ook hoe bepaalde materialen aanvoelen. Kortom, het concept van mijn zaak is gebaseerd op een gedegen kennis en een jarenlange ervaring.”

“Mijn klanten lijken erg tevreden met de manier waarop ze geholpen worden.”

Ondernemen met een handicap

“Ik ben lid van een werkgeversorganisatie. Ik lees hun publicaties om bij te blijven betreffende recente ontwikkelingen in de wetgeving en het bedrijfsleven.”

“Daarnaast ben ik ook lid van de Belgische Beroepsvereniging van Orthopedische Technologie en bekleed ik er verschillende bestuursfuncties. Ik ben ook aangesloten bij

hun Nederlandse tegenhanger, vernieuwingen worden immers meestal eerst in Nederland toegepast. Eenmaal daar ingeburgerd, komen deze doorgaans wel over naar België. Verder heb ik een lidmaatschap bij Pos Polio. Ik lees vooral hun tijdschrift. Omwille van het klantencontact vind ik het belangrijk om bij te blijven in de problematiek van het leven met een handicap.”

“De werking van Talenticap en Hazo vzw vind ik zeer waardevol. Sensibilisering en het ondersteunen van ondernemen met een handicap verdienen zeker de nodige aandacht. Ik wil daarbij ook helpen waar ik kan.”

Ondernemen op schoolbanken

“Overheidssteun omwille van mijn handicap is een relatief onbekend gebied voor mij. Ik heb er nooit veel belangstelling voor gehad.”

“Wanneer ik nadenk over overheidsmaatregelen zie ik toch bepaalde thematieken waarbij de overheid behulpzaam zou kunnen zijn. Verzekeringen zijn bijvoorbeeld een knelpunt. Bij de opstart van mijn bedrijf was het erg moeilijk om verzekeringen af te sluiten. De onbekendheid omtrent handicaps is erg groot.”

“Men dient zich de vraag te stellen of een ondernemer met een handicap zoveel meer risico's neemt dan een

collega zonder een handicap? De meeste personen met beperkingen zullen bijvoorbeeld veel minder vlug risicovolle sporten uitoefenen. Een steile afdaling nemen, bungeespringen of skateboarden zijn zaken waar de meeste van ons niet aan toe komen. Het is fysiek te moeilijk of onmogelijk.”

“Waar zitten de grotere risico's? Worden mijn risico's, omwille van het feit dat ik een eigen zaak start, plotseling zoveel groter dan toen ik als werknemer in loondienst werkte? Is er een anti-discriminatiewetgeving die dergelijke verzekeringsweigering uitsluit?”

“De overheid geef ik de raad om mensen al van kinds af aan aan te moedigen om te ondernemen. Al vanop de schoolbanken kan dat gebeuren. Ondernemen heeft een andere en creatievere manier van denken. Een ander aandachtspunt is het feit dat werknemers veel beter beschermd worden tegen werkonbekwaamheid dan werkgevers. Er valt nog heel wat in te halen.”

“Als zelfstandige met een beperking verlies je ook tegemoetkomingen waar je recht op had als werknemer. Er zou een oplossing moeten komen voor de momenten dat het ondernemerschap niet loopt zoals verwacht. Ik pleit voor het vlot toekennen van die tegemoetkomingen.”

Ervoor gaan

“Je mag jezelf niet mag onderschatten, dat advies geef ik mee aan startende ondernemers met een beperking. Ga ervoor! Je bent niet minder dan een ander. Een persoon zonder beperking neemt ook risico's bij het opstarten van een zaak. Jij beschikt over andere troeven dan je concurrent.”

“Een handicap kan een persoon sterker maken. Wanneer je er naar streeft om in je jeugd jaren op je eigen benen te staan, kan dat je later helpen om te volharden en een doel te bereiken. Bijvoorbeeld als ondernemer een zaak starten.”

Info en contact:

www.orthopedica.be

Johan Haagdorens

Oprichter van Koba Vision

“Van mijn probleem mijn job gemaakt”

Diagnose

Ingenieur elektronica Johan Haagdorens richtte in 1988 Koba Vision op. Dit bedrijf, gevestigd in Leopoldsburg, is gespecialiseerd in elektronische hulpmiddelen voor blinden en slechtzienden. De naam Koba is een samentrekking van de namen van zijn twee zonen, Koen en Bart.

Johan Haagdorens: “In 1978 kreeg ik te horen dat mijn centraal zicht zou wegvallen. Op termijn zou ik geen auto meer kunnen besturen of kunnen lezen zonder grote hulpmiddelen. Ik diende dus het één en ander te herbekijken en te reorganiseren. De verwerking van mijn handicap was geen gemakkelijke opgave, maar stilzitten was al helemaal geen optie. Ik wilde me focussen op twee doelen: een reis naar Afrika maken en belanghebbend werk verrichten voor lotgenoten, mensen die blind of slechtziend zijn.”

Voorleesloop

“Op het ogenblik dat ik vernam dat ik slechtziend zou worden, stond ik als industrieel ingenieur in het onderwijs. Het leek me aangewezen om het onderwijs te verlaten. Ik

probeerde eerst, samen met mijn vader, een bedrijf voor tuinaanleg op te starten. Dat werd echter na enkele jaren een probleem omwille van de noodzakelijke verplaatsingen. Autorijden zat er immers niet meer in.”

“In de jaren '80 ben ik met een vriend elektronische hulpmiddelen voor slechtzienden beginnen te bouwen. Het bedrijf groeide sterk in de jaren '90 en 2000. Vandaag zijn we wereldwijd bekend als de fabrikant van hoogtechnologische en innovatieve hulpmiddelen. De voorleesloop Vocatex heeft het leven van veel slechtzienden veranderd. Het was de eerste sprekende beeldschermloep die teksten op het scherm niet enkel vergrootte, maar ook voorlas.”

“Onze bedrijvigheid is ondertussen uitgemond in een bedrijf met 11 medewerkers. Op dit ogenblik hebben we drie vestigingen in België (Leopoldsburg, Gent en Nijvel) en onze producten zijn te vinden in alle Belgische Low Vision centra. We exporteren daarnaast ook naar een twintigtal landen.”

“Al die jaren heb ik hard gewerkt en weinig vrije tijd gehad. Mijn visuele handicap en de activiteit in de sector wekken vaak sympathie

op, maar het blijft hard werken met een noodzakelijk grote inzet. Ik heb van mijn probleem mijn job gemaakt.”

Thuiswerk

“Ondernemen als persoon met een handicap verschilt niet zoveel van een andere ondernemer, maar je moet minstens zo hard werken. Een klantenbezoek vraagt bijvoorbeeld meer tijd en energie, en door mijn handicap moeten we ons ook steeds met twee personen verplaatsen. Omdat je sommige zaken minder snel (of niet) kunt, is het dus belangrijk om goede medewerkers te hebben. Om die te betalen zou steun van de overheid welkom zijn. Persoonlijke assistentie is zeker geen luxe.”

“Vermits mobiliteit een probleem is, zie ik het als een voordeel om thuis te kunnen werken. Een chauffeur is immers een extra kost. Nu we het toch over meerkosten en belemmeringen hebben: een opleiding buitenshuis volgen is quasi onmogelijk voor mij. Mijn pc met groter scherm en speciale software helpen mij echter wel om op een andere manier kennis te verwerven.”

“Ik kijk met grote tevredenheid terug op een kleine dertig jaar ondernemerschap, net als op de reis naar Afrika. Ik had het geluk om met de tent door Namibië te kunnen trekken.”

Info en contact:

www.kobavision.be

Gino Bruyninckx

Zaakvoerder Tuincenter Bruyninckx

Gino Bruyninckx is een 48-jarige man met een visuele beperking die twintig jaar geleden zaakvoerder werd van Tuincenter Bruyninckx.

Verrekijker

Gino Bruyninckx: “Ik heb een visuele handicap sinds mijn geboorte. De evolutie daarvan is stabiel maar, zoals bij ieder ouder wordende persoon, gaat mijn zicht van dichtbij achteruit. Deze achteruitgang is echter niet gelinkt aan mijn handicap.”

“Mijn schoolloopbaan verliep als volgt: als middelbaar onderwijs heb ik eerst 4 jaar de richting Latijn gevolgd en dan 2 jaar wetenschappen gestudeerd. Daarna volgden boekhouden en bedrijfsbeheer. Zonder handicap zou ik misschien nog verder de richting mechanica gevolgd hebben. Het ganse traject werd in het klassieke onderwijs volbracht.”

“Lezen wat er op het bord stond was het grootste probleem in de lagere school. Daar moest ik vaak naar gissen of het aan medeleerlingen vragen. In het middelbaar onderwijs bracht een verrekijker soelaas. In die tijd ontbrak het namelijk aan de specifieke hulpmiddelen die we nu kennen.”

Cursussen

“In 1998 heb ik de zaak van mijn vader overgenomen, Tuincenter Bruyninckx. Oorspronkelijk was het een winkel voor tuingerei en sproeistoffen, maar snel kwamen daar ook kettingzagen en enkele duwmaaimachines bij. Naast het uitbaten van de winkel was mijn vader ook actief met tuinaanleg en het onderhoud daar van. Deze tak is echter terecht gekomen bij mijn zus en haar man. Sindsdien is onze winkel zich voornamelijk gaan specialiseren in tuinmachines en de bijbehorende service.”

“In de loop van de jaren hebben we een uitzonderlijke stock aan wisselstukken opgebouwd. We streven er naar om de klant de beste service te geven, dat zowel bij aankoop als onderhoud. We bieden ook cursussen en voordrachten aan. Onderwerpen kunnen bijvoorbeeld zijn: de aanleg van een grasperk, het snoeien van fruitbomen of het werken met een kettingzaag. Daarnaast kan je bij ons eveneens terecht voor doelgerichte behandelingen van plantenziekten en onkruidbestrijding.”

“Mijn bedrijf is een familiebedrijf. Je kan stellen dat we momenteel met 4

voltijdse krachten werken. Mijn beide ouders, een medewerker en ikzelf.”

Vertrouwen

“Mijn handicap is van dien aard dat ik geen krant of ondertiteling op televisie kan lezen. De intensiteit van belichting maakt ook een verschil. Als er veel zonlicht is, wordt het erg moeilijk om iets te lezen.”

“Door de leesmoeilijkheden kosten mijn werkactiviteiten veel meer tijd en energie dan gebruikelijk. Vooral het opzoeken van informatie en het lezen van notities blijft moeilijk. Dat zowel op papier als digitaal. Ondanks het feit dat ik over hulpmiddelen beschik om teksten te vergroten, is de tijdsbesteding groter dan gebruikelijk. Het uitvergroten zorgt er bovendien voor dat het algemeen overzicht verdwijnt, waardoor je meer moet scrollen over het scherm.”

“Klanten in de winkel herken ik moeilijk op het zicht, wel via stem. Stelen in de zaak is daardoor ook minder snel op te merken. Dat geeft een enorm gevoel van machteloosheid. Voor mij is het vertrouwen in de klanten daarom van enorm belang. Soms zijn er vooroordelen à la: ‘Hij kan dat niet’, ‘De kwaliteit van het werk zal minder zijn’, ‘Hij zal minder goed op de hoogte zijn van wat er op de markt komt’, ‘Beurzen bezoeken is voor hem niet mogelijk’. Dat laatste is echter prima mogelijk voor mij.”

“In mijn kindertijd zagen ze me als een afhankelijke en hulpbehoevende persoon. Klasgenoten en vroegere kennissen bestempelen mij dan ook nog altijd als een sukkelaar. Mensen die ik nadien heb ontmoet, bekijken me gelukkig anders.”

“Verplaatsingen zijn mijn grootste probleem. Bijvoorbeeld voor het plaatsen van een robotmaaier moet er minstens drie keer ter plaatse gegaan worden: dit om het terrein te bezichtigen, om de machine te plaatsen en voor nazorg.”

“Voordelen omwille van mijn handicap kan ik niet direct opnoemen. Het is niet zo dat ze omwille van mijn beperking sneller bij mij zullen kopen dan bij iemand anders. Ik heb wel het geluk dat ik niet blind ben. Anders was het niet mogelijk om deze zaak te runnen, meen ik.”

Plichtsbewust

“In vergelijking met vroeger zijn mijn taken verschoven van het onderhoud van de machines naar de verkoop en de administratie. Ik moet ervoor zorgen dat problemen worden opgelost en dat de klanten een antwoord op hun vraag krijgen. We hebben iemand in dienst genomen die de herstellingen uitvoert. Het heeft mij echter een jaar aan intensieve begeleiding gekost om die persoon op te leiden.”

“Alles wordt nu ook meer en meer gedigitaliseerd. Dat is ook mijn taak. Zo is er de ‘fleet service’ waarbij benzinemotoren alsook robotmotoren een automatische verbinding krijgen met de computer. Zo ken je op het einde van de dag perfect de volledige werkwijze en werkduur van de machine. Het vergt wel wat tijd om al die machines eerst te registreren.”

“Verder volg ik verschillende vormen om bij te blijven wat betreft de evolutie van het aanbod. Elk jaar volgen mijn vader en ik minstens drie vormen die gerelateerd zijn aan het merk Husqvarna. Door deze te volgen krijg je punten en dat zorgt er dan weer voor dat je een bepaald niveau behaalt of kunt behouden.”

“Momenteel hebben we het hoogste niveau voor dealers bij Husqvarna. Een dergelijk niveau is echter ook afhankelijk van de omzet die je draait, het serviceniveau, de winkelprofilering, het aantal productgroepen dat aangeboden wordt, de verkooptrainingen, en zo meer...”

“Mijn persoonlijkheid zorgt ervoor dat de winkel op dit niveau draait. Ik ben van nature nogal plichtsbewust en vanuit dat gegeven dient de winkel een hoog niveau te halen. Alles dient in orde te zijn. Wanneer mijn handicap een hinder vormt bij bepaalde activiteiten, probeer ik andere technieken tot het wel lukt.”

Tien brillen

“De Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) krijg ik niet toegekend omdat ik het bedrijf voor 2008 overgenomen heb. Enkel diegenen die na 2008 gestart zijn, kunnen daar aanspraak op maken.”

“Wel kreeg ik een beperkte tussenkomst voor arbeidspostaanpassing. Daarover zijn er echter een aantal discussiepunten. De VDAB-administratie betaalde een deel van de aankoop van mijn vergrootscherm niet terug omdat ze de aankoopprijs te hoog vond. Maar ik woon hier nogal landelijk en heb verplaatsingsproblemen. Dus deed ik mijn aankoop in de dichtstbijzijnde winkel. Elders is het misschien goedkoper, maar ik kan niet lang zonder dit toestel en verkies een winkel die dichtbij gelegen is.”

“Een ander moeilijk punt is de aftrekbare btw. Mijn bril werd niet volledig in rekening gebracht. Slechts 25 procent werd aanvaard omwille van de reden dat ik mijn bril ook tijdens mijn privé-activiteiten kan gebruiken. Ik heb echter rond de tien brillen met elk hun eigen functie. Zo ga ik bijvoorbeeld mijn werkbril niet gebruiken om ergens te gaan eten, daarvoor heb ik mijn zogenoemde ‘zondagsbril’. Waarom kan een werkbril voor mij niet volledig opgenomen worden? Voor werknemers met een handicap is die wel 100 procent aftrekbaar. Waar is de logica? Ze maken er dan

weer geen probleem van als ik alle brillen als werkbril inbreng, wat ik dan uiteindelijk maar gedaan heb. Ik doe mijn best om privé en werk gescheiden te houden, maar zij moedigen het omgekeerde aan.”

“Waar ik wel aanspraak op kan maken, is het basisondersteuningsbudget. Dat heb ik verkregen dankzij de hulp van Hazo vzw. Zij hebben mij erop gewezen dat deze toelage bestaat en ik daarvoor in aanmerking kom. Het budget ervan bedraagt ongeveer 300 euro per maand. Spijtig genoeg is deze toelage echter vlug opgebruikt. Mijn vader was een lange periode niet beschikbaar om met de auto te rijden. Het volledige budget werd dus besteed aan assistentie bij verplaatsingen. Gelukkig kan mijn vader nu terug met de auto rijden en kan ik mij via hem voorlopig behelpen. Het spijtige is dat ze bij deze toelage geen rekening houden met mijn bedrijf en de daaraan gelinkte verplaatsingen.”

“Voorlopig sta ik ook op de wachtlijst om het verkregen budget om te zetten in een persoonsvolgend budget. Een dergelijk budget is meer op maat van de assistentienoden van de persoon met een handicap. Er zijn echter duizenden mensen die op een dergelijk budget wachten.”

“Mijn huishouden wordt gedaan door mijn ouders. Mijn werktempo ligt nogal laag, waardoor ik meer tijd

dan doorsnee aan mijn bedrijf dien te besteden. Als gevolg daarvan blijft er weinig tijd over voor het huishouden of eventuele hobby's. Wanneer mijn bejaarde ouders bepaalde huishoudelijke taken niet meer zouden kunnen verrichten, zouden dienstencheques een oplossing kunnen zijn. Talenticap bracht mij op de hoogte dat personen met een handicap jaarlijks recht hebben op een verhoogd aantal dienstencheques.”

“Wat ik ook zou willen aankaarten is het vervangingsprobleem bij ziekte. In een eenmanszaak is dat problematisch. Stel: je hebt een akkoord met een klant om iets te leveren op een bepaalde datum, maar je wordt ziek en kan niet leveren. Dan lijkt het mij logisch dat je iemand anders deze taak laat uitvoeren. Bijvoorbeeld een onderaannemer. Dat kan je echter niet factureren aangezien dat niet mag tijdens de periode van de ziekte-uitkering. Moet je daarvoor dan een andere bedrijfsvorm aannemen? Hiervoor zou een oplossing dienen gevonden te worden.”

Flexi-jobs

“In flexijobs zie ik veel voordelen. Het is gereguleerd en iedereen is verzekerd. Ook kan je hulp invoeren voor specifieke situaties en dat zonder dat je verplicht bent om iemand drie uur te werk te stellen.”

“In mijn geval kunnen flexijobs bijvo-

orbeeld ingeschakeld worden om aankopen te verrichten en te assisteren bij verplaatsingen. Laat ons hopen dat dergelijke jobs in de toekomst ruimer kunnen ingezet worden dan enkel bij beroepsbezigheden. Personen met een handicap hebben assistentie met een dergelijke flexibiliteit ook nodig in hun privéleven.”

Ontbrekende schakel

“Ik ben lid van een grote middenstandsorganisatie. Mijn belangstelling gaat voornamelijk uit naar het informatieaanbod. De handicap is geen hinder om aan hun activiteiten deel te nemen. Tenzij het vervoerprobleem natuurlijk. Dat blijft steeds een rol spelen. Maar momenteel heb ik niet veel tijd voor buitenhuisactiviteiten.”

“Met vragen over handicap en ondernemen kan je echter niet bij deze organisatie terecht. Hazo vzw en Talenticap hebben die ontbrekende schakel echter met succes ingevuld. Wanneer het goed is, mag dat uiteraard ook gezegd worden.”

een personeelslid in van mijn andere zaak. Dat laatste is echter niet altijd de gemakkelijkste oplossing.”

“Bij Integra liggen mijn assistentienoden vooral op het vlak van mobiliteit en het lezen van boekhoudtabellen. Dergelijke assistentie vraagt een soepelere omgang van het begrip “tewerkstelling”. Op gangbare wijze iemand hiervoor inzetten, lijkt momenteel niet haalbaar. Het gaat immers om kleine moment gebonden deeltaken die je, omwille van je beperking, zelf niet kan uitvoeren.”

“Laat mij tevens toe om te stellen dat dergelijke assistentietaken (nodig omwille van de handicap) geen extra kost mogen meebrengen voor een ondernemer. Eén of andere vorm van compensatie lijkt mij aangewezen. Dat zou meer mensen kansen geven. Maar daarop wachten is geen optie. Mijn ondernemingszin is groot!”

Info en contact:

info@integra-belgium.be

Henk Beyaert

Eigenaar Move All The Way

“Beperking zorgt voor meer karakter”

Henk Beyaert, eigenaar van het bedrijf Move All The Way. Een bedrijf dat oplossingen op maat biedt voor actieve en sportieve rolstoelgebruikers

Sportrolstoel

Henk Beyaert: “Mijn naam is Henk, ik ben 44 jaar. Op 13 oktober 2005 heb ik een auto-ongeluk gehad, sindsdien heb ik complete dwarslaesie D9-D10. Tenzij er een technisch wonder uitgevonden wordt, zal er zich geen evolutie voordoen binnen mijn handicap.”

“Ik heb een diploma A1 Mechanica, A3 automechanica en enkele technische luchtvaartdiploma’s. Na mijn ongeval heb ik geen specifieke bijscholingen gevolgd, maar ik heb wel enkele stages gelopen bij een rolstoelfabrikant.

Voor mijn handicap was ik onderhoudstechniker, later luchtvaarttechniker en verantwoordelijke voor productie (met een mooi woord: plant manager). Na mijn ongeval ben ik eerst nog blijven werken als afdelingsverantwoordelijk luchtvaarttechniker, daarna heb ik mijn bedrijf Move All The Way opgericht.”

“Mijn handicap heeft omwille van enkele redenen zeker bijgedragen in mijn keuze om een eigen zaak op te starten. Ten eerste wou ik een verantwoordelijke job in de technische sector. Al snel bleek echter dat je als rolstoelgebruiker achteruit wordt geschoven, en zelfs kortweg de deur tegen je neus krijgt voor dergelijke functies.”

“Ten tweede, was er in België erg weinig kennis betreffende sportmateriaal en het goed positioneren van personen in een sportrolstoel of dagelijkse rolstoel. Ik ben zelf naar Engeland gereisd om mijn eigen sportmateriaal te kopen. Daar heb ik erg veel geleerd en gezien dat het ook anders kon.”

“Vanuit mijn vorige job had ik reeds wat vaardigheden die van pas kwamen bij rolstoelherstelling. Alle materialen die in rolstoelen worden gebruikt, komen vanuit de luchtvaart: titanium, hooggelegeerd aluminium, chrome-molybdeem, carbon en zo meer. Deze materialen kon ik door mijn vorige ervaringen zelf verwerken en lassen.”

“Ik dacht er eerst aan om zelf rolstoelen te vervaardigen, maar er zijn

reeds erg veel goede rolstoelen op de markt. Dus besloot ik een bedrijf te starten waarmee ik mensen kon helpen met het vinden van het geschikte hulpmiddel. Ik ben alleen met de zaak gestart, maar heb nu reeds twee fulltime en drie parttime werknemers in dienst.”

“Klantvriendelijkheid, een goede service en ervaringsdeskundigheid zijn onze grootste troeven. Als rolstoelgebruiker ben ik zelf een ervaringsdeskundige. Mensen met een beperking hebben volgens mij een stuk meer inlevingsvermogen bij de doelgroep. Er is ook een grote vol-doening te halen uit iemand helpen met dezelfde problematiek als jezelf.”

Snel oplossingen zoeken

“Ik werk even gedreven als elke zelfstandige, een stuk meer dus dan de gebruikelijke 38-urenweek. Mijn moeilijkheden liggen vooral in mijn iets lager tempo. Dagelijks steek ik niet alleen meer tijd in persoonlijke zaken zoals me op tijd klaar maken, maar ook op werkvlak gaat het soms wat trager. Daarnaast zijn er ook zaken, die voor mij niet mogelijk zijn om te doen. In dat geval moet ik hulp vragen. Hier probeer ik echter zo weinig mogelijk bij stil te staan. Ik zoek snel naar oplossingen.”

“Mijn bedrijf krijgt een VOP-premie. Een hele mooie, maar zeker noodzakelijke, financiële compensatie voor mezelf en mijn werknemers

met een beperking. Bij de VOP-premie voor mezelf ben ik slecht geïnformeerd geweest, waardoor ik het deksel op mijn neus heb gekregen. Een beetje flexibiliteit en wat minder ‘ambtenarenpolitiek’ zou hier vast en zeker welkom zijn geweest. Daarnaast heb ik een aangepaste bedrijfswagen, een lift en een aangepaste werktafel.”

Behulpzaam

“Ik ben reeds op heel wat locaties geweest die niet toegankelijk waren met een rolstoel. Hier kan zeker nog aan gewerkt worden. In mijn ervaring zijn mensen erg behulpzaam tegenover mensen met een beperking. Ik sta er versteld van dat, als je zelf vriendelijk bent, je soms heel veel gedaan kan krijgen.”

“Ik ben één of twee keer naar een infosessie van HAZO vzw geweest. Dat vond ik heel verrijkend. Ik sta erg achter het initiatief. Mensen met een beperking verdienen evenveel kansen om zelfstandige te worden als iemand anders. De regelgeving is echter niet steeds geschikt hiervoor.”

“Daarnaast ben ik ook lid van NSZ, maar ik heb eerlijk gezegd weinig of geen tijd om aan hun activiteiten deel te nemen. Voor zaken die ik echt de moeite vind, zoals dit, probeer ik te wat tijd vrij te maken.”

“Naast lid van een werkgevers organisatie, ben ik ook lid van enkele

organisaties voor personen met een handicap zoals Piekernie, een rolstoelbasketbalclub, en dergelijke.”

“Tot slot nog een goede raad aan startende ondernemers met een handicap: door je beperking heb je vaak meer karakter dan anderen, gebruik dit om je dromen na te jagen!”

Info en contact:

www.movealltheway.be

Annelies Stals

Zelfstandig psychologe en loopbaanbegeleider

“Harde diagnose zette me aan om zelfstandige te worden”

Harde diagnose

Annelies Stals: “Sinds september 2009 heb ik een chronische ziekte: Multiple Sclerose. Toen ik dat vernam, was dat voor mij enorm moeilijk om te verwerken.”

“Ik ben psychologe van opleiding en doe, op zelfstandige basis, aan loopbaanbegeleiding. Vroeger had ik een job in dienstverband en was dus ik als loontrekkende werkzaam. Als consulent en arbeidspsycholoog deed ik aan rekrutering en selectie. Maar bijster graag deed ik mijn job niet. Op dat ogenblik zag ik echter geen alternatieven. Ik bleef aanmodderen omdat de risico's verbonden aan een zelfstandige activiteit mij afschrikten. “

“Na de MS-diagnose ben ik toch opnieuw beginnen te werken. Ik trachtte binnen mijn werkdomein een job te vinden die mij beter lag. Toen ben ik tot de conclusie moeten komen dat het niet eenvoudig is om voltijds te werken met MS, vooral door de voortdurende vermoeidheid. Ik moest dus een oplossing vinden om deeltijds te werken. Het begrip bij mijn toenmalige werkgever was

niet wat je zou wensen in die situatie, hoewel ik recht had op de zogenaemde VOP-premie. Hierbij krijgt de werkgever een stuk van de loonkost terug. Die premie geldt trouwens voor zowel loontrekkenden als voor zelfstandigen met een arbeidshandicap.”

Andere helpen

“Ik heb ondervonden dat het niet eenvoudig is om met een arbeidshandicap de begeleiding te krijgen die je nodig hebt. Zeker niet als je totaal niet weet in welke richting je wil of kan uitgaan.”

“Zo is bij mij het idee beginnen rijpen om mensen te helpen die een andere richting willen of moeten uitgaan. Het kan gaan om mensen zijn die gezond zijn, maar zich slecht voelen op het werk of mensen met een arbeidshandicap, die misschien een job doen die ze graag doen, maar die job niet meer kunnen uitoefenen.”

“Ik heb mijn praktijk gestart omdat je dan zelf je uren kan regelen, en zo dus het aantal uren kan werken waarbij je je comfortabel voelt. Je bent je eigen baas, dus als je ziek bent, hoef je aan niemand verantwoording af te leggen. Het betekent ook werken van thuis uit, ik hoef mij dus niet te ver-

plaatsen en kan tussendoor rusten indien nodig.”

Ziekte-uitkering

“Op dit moment ben ik gelukkig met wat ik doe en hoop ik mijn activiteit nog lang te kunnen verderzetten. Eigenlijk is het dankzij een harde diagnose dat ik de beslissing heb durven te nemen om zelfstandige te worden. Momenteel ben ik invalide, dus ik krijg een ziekte-uitkering. Mijn zelfstandige activiteit doe ik in bijberoep. Het voordeel daarvan: de sociale lasten zijn lichter dan diegene die een zelfstandige in hoofdberoep moet betalen. De risico's als zelfstandige zijn zo ook een heel stuk minder. Wat je kan bijverdienen zonder dat je ziekte-uitkering vermindert, is wel begrensd.”

Hazo vzw

“Ik wist eerst niet dat dit systeem bestond, dat heb ik ontdekt via HAZO vzw. Deze organisatie kan mensen verder helpen om hen te begeleiden en de oplossing te vinden die in hun situatie het meest optimaal is.”

Info en contact:

www.loopbaanplanning.be

Nele De Meulenaere

Initiatiefneemsten Neeltjes Juweeltjes

“Mijn passie werd mijn beroep”

Goed plannen is noodzakelijk

Nele De Meulenaere: “Ik ben Nele. Ik ben 35 jaar en heb sinds mijn geboorte een handicap. Een spierziekte die geleidelijk achteruit gaat. Vanuit mijn beperking vragen activiteiten extra veel energie. Daardoor dient alles gedoseerd en op voorhand gepland te worden.”

“Ik verplaats mij door middel van een elektronische rolstoel. Verder maak ik gebruik van een beademingstoestel. Dat apparaat zorgt er voor dat ik iets minder snel vermoeid ben.”

“In mijn humaniora heb ik 4 jaar economie-moderne talen en 2 jaar menswetenschappen gevolgd. Daarna ben ik gaan studeren in Leuven, waar ik gekozen heb voor secretariaatsbeheer, optie medisch secretariaat. Het laatste jaar deed ik deeltijds. Gans het traject vond plaats in het gangbare onderwijssysteem.”

“Als administratief medewerkster heb ik twee dagen in de week voor het Regionaal Overleg Personen met een Handicap gewerkt. In 2014 voelde ik dat het lichamelijk niet

meer mogelijk was om langer deze job uit te oefenen. Het werd te zwaar. De meeste van mijn vrije dagen was ik ziek en ik miste heel wat leuke activiteiten. Uiteindelijk heb ik mij tot de mutualiteit gewend. Mijn job werd stopgezet en ik kreeg een ziekte-uitkering.”

“Ik heb dus recht op een ziekte-uitkering. Daarnaast krijg ik ook een inkomensvervangende tegemoetkoming. Deze tegemoetkoming is er voor personen wiens verdienvermogen 1/3 of minder is dan wat een doorsnee persoon kan verdienen op de reguliere arbeidsmarkt. Dat alles wordt dan nog aangevuld door de toelage ‘hulp van derden’.”

“Toen ik tien jaar was is mijn activiteit als hobby begonnen. Het startte allemaal heel eenvoudig met kleine parels aan een draad te rijgen. Die hobby is geëvolueerd naar het ontwerpen en produceren van kwaliteitsvolle juwelen.”

“Ik wou mijn hobby heel graag laten uitgroeien naar een zelfstandige activiteit in bijberoep. Op deze manier zou ik zelf kunnen beslissen hoeveel ik werkte. Als het een dag minder ging, maakte dat niet veel uit.”

“Om die droom werkelijkheid te laten worden, heb ik een ondernemersloket benaderd. Daar kreeg ik een teleurstellende mededeling. Omdat ik voorheen maar 14u werkte, was het voor mij niet mogelijk om in bijberoep te starten. Je moet namelijk een bepaalde grens van inkomen bereiken hebben alsook een minimum bedrag aan belastingen betaald hebben om dat te mogen. Met mijn 14u-job voldeed ik niet aan de vereisten. Mijn adviserend geneesheer zette het licht op groen, maar zonder het statuut van bijberoep was het toch einde verhaal.”

“Door deel te nemen aan een studiedag kwam ik in contact met Smart.be. Zij bleken een mogelijke oplossing te hebben, een oplossing voor mensen die niet in bijberoep kunnen starten of die twijfelen om te starten vanuit het zelfstandigenstatuut.”

“Hun werkwijze is de volgende: je

laat Smart.be een contract opmaken voor de dag (of periode) dat je bepaalde werkzaamheden wilt verrichten (of een verkoop van producten wil organiseren). Na het uitvoeren van de activiteit(en) dien je aan te geven wat de verdiensten in die periode waren. Op het verdiende bedrag betaal je bedrijfsvoorheffing en btw (21 procent). Vervolgens krijg je de Smartfactuur met de verrekening van 6,5 procent werkingskosten.”

“Je hebt de verplichting om elke dag van de vermelde periode minimum 100 euro aan te geven. Zelfs indien je in die periode geen 100 euro per dag verdient, ben je dus toch verplicht dat minimumbedrag te vermelden. Na de aftrek van alle belastingen en verplichte bijdragen ben je sowieso de helft van je verkoopprijs kwijt. De nadelen van het systeem zitten dus in de kostprijs, maar ook in de administratieve rompslomp die het met zich meebrengt.”

“De voordelen wegen echter nog steeds op tegen de nadelen. Zo kan ik, net als veel zelfstandigen, mijn werk thuis verrichten. De winkel activiteiten kan ik als een pop-up organiseren. Deze zet ik op in de living waar ik met enkele paravanes mijn privé-gedeelte afscherm. Alle persoonlijke spullen worden verplaatst en het boetiekje komt in de plaats. Vermits dit vroeger al een winkelpand was, is de raamgrootte er reeds op voorzien.”

“Zo kunnen mijn activiteiten ook doorgaan in een ruimte die aangepast is aan mijn beperkingen. Ik hoef geen rolstoeltoegankelijkgebouw te zoeken en kan mijn eigen materiaal gebruiken. Bijvoorbeeld het toilet dat aangepast is aan mijn noden.”

Mijn inzicht, mijn norm

“De assistentie op het werk is geëvolueerd. Vroeger had ik geen hulp nodig, maar nu bij bepaalde handelingen wel. Door vermindering van kracht in mijn handen moet iemand in mijn plaats knippen en knijpen met de tang. Het is soms mogelijk dat het nog twee maal lukt, maar daarna kan ik het veelal niet meer.”

“Nu krijg ik hulp van mijn persoonlijke assistenten. Mijn assistente die in

het weekend komt, heeft ook een passie voor het vervaardigen van juwelen. Daardoor vormen we een goed team.”

“Als ik een slechte dag heb, beperk ik mij tot het dicteren van de handelingen. Het blijft dus volledig verlopen volgens mijn inzichten, werkwijze en normen. Als het niet voldoet aan mijn verwachtingen, laat ik de assistente opnieuw beginnen. Ik wil dat het resultaat in orde is, want ik verkoop het als mijn product.”

“Hulpmiddelen of aangepast werkmateriaal heb ik niet echt. Enkel voor de buis van het ventilatiesysteem (beademing) is een omhulsel gemaakt dat verhard is en dat ik kan richten. Daardoor kan ik dit weg-

duwen en in een positie plaatsen dat het niet hindert voor bepaalde werkzaamheden. Eerst en vooral is het maken van juwelen altijd al een passie geweest en het was mijn droom om een winkeltje te hebben. Ook wilde ik volwaardig werken, maar toch rekening houden met mijn mogelijkheden.”

“Daarnaast geeft de tevredenheid van de klanten een grote voldoening. Ik hoop dat de mensen zich niet laten beïnvloeden door mijn handicap. Het product op zich moet hen aanspreken. Mensen dienen te kopen wat ze mooi vinden.”

“Het is altijd leuk wanneer mensen gepassioneerd iets kiezen. Of als ze een cadeau geven aan iemand

is het leuk dat je je daar mee kan bezighouden’. Wanneer iemand zonder beperkingen hetzelfde doet, dan is het bij toverslag wel volwaardig werk.”

“Daarnaast wil ik graag vermelden dat het fijn zou zijn als de regelgeving wat geschikter en eenvoudiger kon worden.”

Info en contact:
www.juweeltje.be

die dan straalt van vreugde. Dat is heel mooi om te zien. Zelf probeer ik heel klantvriendelijk te zijn. Wanneer iemand allergisch is voor een bepaald materiaal, dan vervang ik dat. Persoonlijk contact met de klanten is heel belangrijk voor mij. Met hen overleggen en ze helpen bij hun keuze. Daarom wil ik mijn juwelen niet via andere winkels verkopen. De mensen kennen mij en ik kan specifieke vragen beantwoorden.”

“Mijn tempo is ook een reden om niet te leveren aan winkels. De tijdsdruk en de te leveren hoeveelheden moeten immers binnen mijn mogelijkheden liggen. Het spijtige is dat er mensen zijn die mijn werk zien als een bezigheid. Ze reageren met opmerkingen in de aard van: ‘O, wat

Jan Van Den Braembussche

Zaakvoerder Steenhouwerij

“Eigen zaak is vrijheid en voldoening”

Een eigen zaak

Jan Van Den Braembussche: “Ik had het geluk om het bedrijf van mijn vader te kunnen overnemen. Als dove ondernemer is communicatie met klanten en leveranciers niet vanzelfsprekend. Je moet echt kunnen vertrouwen op je medewerkers, maar een eigen zaak is wel heel leuk.”

“Ik liep school in Spermalie en leerde er het vak van schrijnwerker. In avondonderwijs volgde ik de opleidingen boekhouden en bouw. Na mijn studies werkte ik eerst drie jaar in een meubelbedrijf, maar in januari 1981 stapte ik als zelfstandig vennoot in het bedrijf van mijn vader. Het is gegroeid uit een familiezaak die mijn grootvader destijds heeft opgestart en waarin ook andere familieleden werkten.”

“Aanvankelijk ging het vooral om bouwmaterialen. Later kwamen er vertakkingen en uitbreidingen. Zo nam mijn vader de verkoop van vloer- en wandtegels over uit de familiezaak. Hij begon ook met dakwerken en een steenhouwerij. Andere familieleden legden zich toe op aanverwante segmenten. Begin 1990 werd ik zaakvoerder, mijn vader

zette zijn professionele activiteiten stop. Ik oriënteerde het bedrijf volledig naar de steenhouwerij.”

Geslaagd

“Als zelfstandige heb je een grote vrijheid van werken en krijg je veel voldoening bij geslaagde projecten. Veel ondernemers maken van hun hobby hun werk of omgekeerd. Minpunten zijn het risico dat je bij sommige projecten loopt en dat je geen vaste uren hebt. Communicatie is natuurlijk heel belangrijk. Met de meeste aannemers heb ik geen problemen omdat ik hen ken en goed kan lip lezen. Bij particuliere klanten is het soms moeilijker. We krijgen hier ook veel Nederlanders over de vloer. Zij spreken bepaalde klanken soms anders uit, wat het praten niet gemakkelijk maakt. Daar tegenover staat dat we ook dove klanten bereiken.”

“Er is veel vertrouwen en we kunnen in gebarentaal overleggen, wat heel leuk is. Weliswaar is de service dezelfde als voor horende klanten, we behandelen iedereen gelijk.”

Ondersteuning

“Fevlado, de Federatie van Vlaamse Dovenorganisaties, werkt samen met de overheid aan het project afstandstolken, wat handig is voor

dove zelfstandigen. Twintig jaar geleden zou ik daar zeker gebruik van gemaakt hebben, maar nu is de zaak zo georganiseerd dat de jongere generatie de meeste klanten ontvangt. Ik kan beroep doen op tolkuren, maar die gebruik ik meestal voor persoonlijke activiteiten. Wel heb ik hulpmiddelen, voornamelijk toestellen met lichtflitsen.”

“Ik maakte er altijd werk van om dove werknemers op te leiden en een kans te geven in het bedrijf. Zelf had ik het geluk om in het bedrijf van mijn vader te kunnen stappen. Een eigen zaak opstarten is niet vanzelfsprekend en met doofheid is het zeker niet te onderschatten. Je moet iedereen heel goed kunnen vertrouwen, denk bijvoorbeeld maar aan de boekhouder en de leveranciers.”

“Ook de overheid dient nog te sleutelen aan een aantal maatregelen zodat dove ondernemers meer kansen krijgen. Een samenwerking tussen dovenverenigingen en HAZO vzw lijkt mij dan ook een must.”

Info en contact:

www.steenhouwerij.be

Starten als ondernemer

Je kan starten als natuurlijk persoon of als rechtspersoon. Een natuurlijke persoon is een mens van vlees en bloed. Een rechtspersoon is een juridische constructie.

Om te starten dienen de onderstaande administratieve plichtplegingen vervuld te zijn. Voor een natuurlijke persoon zijn dat stappen één en de rechtspersoon dient al de volgende stappen te doorlopen.

1. Openen van een financiële rekening

Deze rekening alleen gebruiken voor de verrichtingen betreffende de beroepsactiviteiten.

2. Oprichting van een vennootschap

In de meeste gevallen moet u voor het opstellen van de akte beroep doen op de notaris. De notaris legt de akte neer bij de griffie van de rechtbank van koophandel en bij het registratiekantoor van de belastingdienst.

Voor te leggen documenten :

- Financieel Plan
- Bij inbreng met geld: bewijs van de opening van een rekening op naam van de vennootschap.
- Bij inbreng met natura: verslag van een bedrijfsrevisor.

3. Inschrijven bij een ondernemingsloket

Om een handels- of ambachtsactiviteit uit te oefenen moet u ingeschreven zijn in de KBO.

Voor te leggen documenten:

- Identiteitsbewijzen
- Bewijs van basiskennis bedrijfsbeheer
- Bewijs van beroepsbekwaamheid en specifieke vergunningen indien nodig (bv. leurkaart, beroepskaart voor vreemdelingen, ...)
- Oprichtingsakte en beheermandaat

4. Inschrijving bij de administratie van de BTW

De BTW-administratie activeert het ondernemingsnummer als identificatienummer bij de BTW.

5. Aansluiting bij een sociale verzekeringskas en een ziekenfonds

Direct bij de start van de onderneming dient er een aansluiting te gebeuren bij een sociale verzekeringskas en een ziekenfonds.

Eenmanszaak of vennootschap?

Als zelfstandig ondernemer kan u kiezen tussen een eenmanszaak of een vennootschap. Dit kan bij de start, maar kan ook wijzigen nadien.

Eenmanszaak

Voordelen eenmanszaak:

- Geen formele structuur, u kan beslissen zonder bepalingen of beperkingen.
- Geen oprichtingskosten en geen minimumkapitaal vereist.
- Eenvoudige boekhouding volstaat.

Nadelen eenmanszaak:

- Ondernemers met een eenmanszaak zijn onbepaald aansprakelijk. Er bestaat geen scheiding tussen hun bedrijfskapitaal en hun privévermogen. Bij faillissement kan het volledig vermogen aangesproken worden. Ook de private-bezittingen komen in aanmerking.
- Of dit nadeel groot of klein is, hangt van het risico af. Hoe meer investeringen of voorraden, hoe meer risico. Bij freelancerwerk zal dit bijvoorbeeld veel kleiner zijn.
- Natuurlijke personen (in een eenmanszaak) dienen meer belastingen en sociale bijdragen te betalen dan vennootschappen.

Vennootschap

Voordelen vennootschap:

- Vennootschappen zijn rechtspersonen die op zich bestaan en een samenwerkingsverband omvatten tussen personen (de vennoten) of eventueel andere rechtspersonen. Ze kunnen dus als een afzonderlijke persoon optreden. De aansprakelijkheid van de individuele ondernemer is beperkt waardoor privé zaken (bij falen) buiten schot blijven.
- Gemakkelijke opvolging: U kan aandelen verdelen of overdragen.
- Mogelijke fiscale voordelen.
- Geen automatisch einde wanneer de zaakvoerder wegvat.

Nadelen vennootschap:

- Er is kapitaal nodig om de rechtspersoonlijkheid te verkrijgen. Het minimum vereiste kapitaal is afhankelijk van het soort rechtspersoon.
- De oprichting zelf kost ook geld. Mogelijks dient een notaris ingeschakeld te worden.
- Er zijn de wettelijke bepalingen die dienen nageleefd te worden. Onder meer een dubbele boekhouding bijhouden, de jaarrekening neerleggen en statuten publiceren.

Inkomensvervangende uitkeringen

Mensen die het omwille van hun beperkingen niet aankunnen om fulltime beroepsactief te zijn, wensen soms hun kleine inkomensvervangende uitkering aan te vullen met een beperkte activiteit als ondernemer.

Twee soorten inkomensvervangende uitkeringen

Eenzijds heb je, vanuit de Fod Sociale Zekerheid, Directie-Generaal Personen met een Handicap (in de volksmond Zwarte Lievevrouwestraat genoemd), de inkomensvervangende tegemoetkoming. Mits een zekere inkomensgrens niet overschreden wordt, is een theoretische combinatie met het ondernemerschap mogelijk.

In de praktijk is dit echter moeilijk te realiseren. Doordat deze zelfstandigen het statuut bijberoep niet kunnen verkrijgen (en vanuit hoofdberoep dienen actief te zijn) dienen hoge sociale bijdragen betaald te worden. Deze bijdragen zijn niet evenredig met de beperkte activiteiten die veelal uitgevoerd worden.

Anderzijds is er, vanuit de RIZIV, de ziekteuitkering. Over het ondernemen met een ziekteuitkering kunt u een aparte bijlage in deze brochure vinden.

Zelfstandigen met ziekte-uitkering

Mensen die arbeidsongeschikt zijn door een ongeval of ernstige ziekte, kunnen bij hun ziekenfonds een ziekte-uitkering aanvragen.

Opgelet: Deze uitkering mag dus niet verward worden met de inkomensvervangende tegemoetkoming vanuit de directie-generaal voor personen met een handicap.

Voorwaarden

U heeft recht op een uitkering als één van de volgende situaties bij u op het moment van de aanvraag van toepassing is:

- Zelfstandige in hoofdberoep
- U betaalt als zelfstandige bijdragen in het kader van de voortgezette verzekering
- Als gewezen zelfstandige hebt u gelijkstelling wegens ziekte verkregen
- U bent meewerkende echtgenoot of echtgenote

U moet, om de uitkering te ontvangen volledig arbeidsongeschikt zijn. Dat betekent dat u niet in staat bent uw beroep verder te zetten ten gevolge van letsels of functionele stoornissen. De adviserende arts van het ziekenfonds oordeelt of dat het geval is.

Drie periodes

We kunnen drie periodes van arbeidsongeschiktheid onderscheiden:

- Gedurende de zogenaamde “wachttijd”, de eerste 14 dagen van de ongeschiktheid, ontvangt u geen uitkering.
- Vanaf de 15e dag ontvang u een forfaitaire arbeidsongeschiktheidsuitkering. Deze periode noemt de primaire arbeidsongeschiktheid. De grootte van de forfaitaire uitkeringen hangen af van de gezinssituatie. Momenteel bedra-

gen deze uitkeringen: 46,96 Euro voor een alleenstaande; 35,76 Euro voor een samenwonende en 58,68 Euro voor iemand met gezinslast. Deze bedragen zijn onderhevig aan indexaties en kunnen dus wijzigen.

- Wanneer de zelfstandige meer dan 12 maanden arbeidsongeschikt is, dan is er sprake van invaliditeit. Men beschouwd dit dan als een langdurige arbeidsongeschiktheid. Tijdens deze periode ontvangt de zelfstandige een iets hogere uitkering. Om daarop recht te hebben moet de zelfstandige zijn sociale bijdragen betaald hebben voor de vier trimesters die aan de arbeidsongeschiktheid voorafgaan. In deze periode kan ook een zogenaamde 'inhaalpremie' verkregen worden. Deze bedraagt 216,50 Euro en wordt samen met de uitkeringen van de maand mei betaald.

Werkhervatting

De ziekte-uitkering kan in bepaalde gevallen gecombineerd worden met een werkhervatting. Vanaf 1 juli 2015 geldt de onderstaande regeling voor toegelaten activiteiten bij zelfstandigen:

Tweedelig systeem:

- Toelating met het oog op een volledige werkhervatting:

Als een volledige werkhervatting mogelijk is, kan de adviserende geneesheer de persoon vooraf toelating geven om eender welke activiteit uit te oefenen (oude of nieuwe activiteit, als zelfstandige of als werknemer). Dit voor maximum 6 maanden (verlengbaar tot maximum 18 maanden). De eerste zes maanden krijgt de persoon zijn of haar volledige uitkering. Daarna worden de uitkeringen met 10% verminderd.

- Toelating zonder het oog op volledige werkhervatting:

Als een volledige werkhervatting niet meer mogelijk is, kan de adviserend geneesheer de persoon vooraf toelaten om

het even welke activiteit uit te oefenen (oude of nieuwe activiteit, als zelfstandige of als werknemer). Deze toelating is alleen mogelijk als arbeidsongeschikt erkend blijft. De adviserend geneesheer moet de arbeidsongeschiktheid controleren op basis van een medisch onderzoek, uitgevoerd om de zes maanden, tenzij elementen in het medisch dossier een onderzoek op een latere datum rechtvaardigen.

De eerste zes maanden krijgt de persoon zijn of haar volledige uitkering. De uitkeringen worden met 10% verminderd vanaf de 7de maand tot het 3de jaar (tenzij de persoon een niet vergoede activiteit uitoefent).

Opgelet: Vermits een erkenning als bijberoep niet mogelijk is, dienen de sociale bijdragen voor een hoofdberoep betaald te worden. Voor mensen met een beperkte activiteit kan dit nogal tegenvallen.

Aangifte

Als uw arbeidsongeschiktheid begint, dan hebt u 14 kalenderdagen om daarvan aangifte te doen (1e dag arbeidsongeschiktheid niet inbegrepen). Voorbeeld: Uw arbeidsongeschiktheid begint op 10 januari = op 24 januari dient de aangifte uiterlijk te gebeuren. Als de laatste dag waarop de aangifte nog kan gebeuren een weekend- of feestdag is, dan hebt u tijd tot en met de eerste werkdag die daarop volgt. Voor iedere dag van te late indiening gaat er 10% van uw uitkering af. Als u na een periode van arbeidsongeschiktheid terug aan het werk gaat en binnen de 14 dagen opnieuw arbeidsongeschikt wordt, doe dan best aangifte binnen de 2 dagen.

Bij ziekenhuisopname dient de aangifte niet te gebeuren zolang het verblijf daar duurt. Na de opname dient er wel onmiddellijk aangifte gedaan te worden.

Uw ziekenfonds kan in bepaalde gevallen beslissen om uw uitkering toch niet te verlagen.

Een handicap of chronische ziekte hoeft geen onoverkombare drempel te zijn om ondernemer te zijn of te worden.

Meer informatie op www.talenticap.be

 055 60 37 43 info@talenticap.be